

Domovská stránka>Podanie na súd>Právne systémy – na úrovni EÚ a členských štátov>Vnútroštátne špecializované súdy

Vnútroštátne špecializované súdy

Bulharsko

V tomto oddiele sa nachádzajú informácie o špecializovaných súdoch v bulharskom súdnictve.

Špecializované súdy

V Bulharskej republike nepôsobia nijaké pracovné, námorné, obchodné či iné špecializované súdy.

Správne súdy

Systém správnych súdov sa v Bulharsku zaviedol v roku 2006, keď sa prijal nový správny poriadok. Systém správneho súdnictva zahŕňa 28 oblastných správnych súdov a Najvyšší správny súd (*Varhoven administrativen sad*).

Správne súdy

Správne súdy majú právomoc preskúmať všetky návrhy, ktorých cieľom je:

vydanie, zmena, zrušenie alebo anulovanie správnych aktov,
anulovanie dohôd, na ktoré sa vzťahuje správny poriadok,
náprava neoprávnených postupov alebo opomenutí správnych orgánov,
náprava v prípade neoprávneného núteného výkonu,
náhrada škody spôsobenej akýmkoľvek protiprávnym konaním, postupom alebo opomenutím zo strany správnych orgánov alebo úradníkov,
náhrada škody spôsobenej núteným výkonom,
anulovanie, zrušenie platnosti alebo odvolanie rozsudkov správnych súdov,
napadnutie pravosti správnych aktov, na ktoré sa vzťahuje správny poriadok.

Návrh na určenie existencie alebo absencie správneho práva či právneho vzťahu môže podať ktokoľvek, ak navrhovateľ koná vo vlastnou záujme a nemá možnosť žiadneho iného opravného prostriedku.

O veciach, ktoré sa týkajú napadnutia jednotlivých správnych aktov, rozhoduje správny súd s miestnou príslušnosťou v oblasti, v ktorej sa nachádza sídlo oblastného úradu orgánu, ktorý napadnutý akt vydal, ak sa adresa trvalého/súčasného pobytu alebo sídlo navrhovateľa nachádza v spádovej oblasti daného oblastného úradu. O týchto veciach rozhoduje správny súd s miestnou príslušnosťou v oblasti, v ktorom sa nachádza sídlo orgánu, ktorý napadnutý správny akt vydal, ak:

napadnutý akt má viacero adresátov, ktorých adresy trvalého alebo súčasného pobytu nepatria do spádovej oblasti oblastného úradu vydávajúceho orgánu; správa orgánu, ktorý vydal napadnutý akt, nemá oblastný úrad.

O veciach, ktoré sa týkajú napadnutia všeobecných správnych aktov, rozhoduje správny súd s miestnou príslušnosťou v oblasti, v ktorej sa nachádza sídlo orgánu, ktorý napadnutý akt vydal. Ak orgán, ktorý napadnutý správny akt vydal, sídli v inej krajine, príslušným súdom je Sofijský mestský správny súd (*Administrativen sad – grad Sofia*).

Nároky na náhradu škody sa takisto uplatňujú na súde s príslušnosťou podľa adresy alebo sídla navrhovateľa, ak sú dané nároky súčasťou sporu uvedeného v odsekoch 1 – 4.

Ak príslušný súd nie je schopný o veci rozhodnúť, Najvyšší správny súd nariadi postúpiť danú vec správne súdu na rovnakej úrovni.

Pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak, správne akty, ktorými sa priamo vykonáva zahraničná, obranná a bezpečnostná politika Bulharska, nepodliehajú súdnemu preskúmaniu.

Najvyšší správny súd

Do právomoci [Najvyššieho správneho súdu](#) patria:

napadnutia zákonných predpisov okrem tých, ktoré vydávajú obecné zastupiteľstvá;
napadnutia rozhodnutí Rady ministrov, predsedu vlády, podpredsedov vlád a ministrov;
napadnutia rozhodnutí Najvyššej súdnej rady (*Vissh sadeben savef*);
napadnutia rozhodnutí Bulharskej národnej banky a jej orgánov;
odvolania v rámci kasácie a odvolania z procesných dôvodov proti rozsudkom vydaným prvostupňovými súdmi;
odvolania účastníkov konania proti rozhodnutiam a uzneseniam;
žiadosti o vydanie právoplatných súdnych rozhodnutí v správnych veciach, ktoré sa majú zrušiť;
návrhy na napadnutie iných aktov, ktoré sú vymedzené v právnych predpisoch.

Najvyšší správny súd má divízie, a v rámci nich senáty. Na čele divízií je predseda (alebo podpredseda), ktorý môže predsedáť aj zborom sudcov v príslušnej divízii.

Iné špecializované súdy

Vojenské súdy

História vojenských súdov sa datuje od 1. júla 1879. V roku 1956 prešiel systém vojenských súdov reštrukturalizáciou po rozmiestnení armád v mestách Sofia, Plovdiv, Sliven, Varna a Pleven. (Táto štruktúra vojenských súdov sa zachovala až dodnes.)

Vojenský súd (*Voenen sad*)

Vojenské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa o trestnoprávných veciach zahŕňajúcich trestné činy spáchané slúžiacim vojenským personálom, generálmi a dôstojníkmi, poddôstojníkmi a radovým personálom iných ministerstiev a agentúr, civilnými zamestnancami ministerstva obrany, bulharskej armády, oddelení podliehajúcim ministrovi obrany, národnej bezpečnostnej službe a národnej spravodajskej službe. Ako druhostupňový súd rozhoduje v týchto veciach Vojenský odvolací súd (*Voенно-апелативен сад*). Právomoci vojenských súdov sa vymedzujú v trestnom poriadku. Tieto súdy majú rovnaký štatút ako oblastné súdy. **Vojenský odvolací súd** (ktorý je jediným svojho druhu) rozhoduje o odvolaniach (vrátane odvolaní z procesných dôvodov) proti rozhodnutiam všetkých vojenských súdov v Bulharsku.

Špecializovaný trestný súd (*Specializiran nakazatelen sad*)

Špecializovaný trestný súd bol zriadený zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o súdnictve (uverejnený v štátnom vestníku č. 1 z roku 2011).

V Bulharskej republike je len jeden Špecializovaný trestný súd (so sídlom v Sofii) a pôsobí na úrovni oblastného súdu. Jeho právomoc je vymedzená

zákonom. (Článok 411a trestného poriadku obsahuje úplný zoznam trestných činov podliehajúcich právomoci Špecializovaného trestného súdu, pričom väčšina z nich je páchaná organizovanými zločineckými skupinami alebo na objednávku týchto skupín.)

Špecializovaný trestný súd sa skladá zo sudcov a na jeho čele je predseda.

Odvolania (vrátane odvolaní z procesných dôvodov) podané proti rozhodnutiam Špecializovaného trestného súdu posudzuje

Špecializovaný odvolací trestný súd (*Apelativen specializiran nakazatelen sad*). Sídli v Sofii.

Špecializovaný odvolací trestný súd sa skladá zo sudcov a na jeho čele stojí predseda. Najvyšším trestným súdom, ktorý preskúmava kasačné rozhodnutia vydané Špecializovaným odvolacím trestným súdom, je **Najvyšší kasačný súd** (*Varhoven kasatsionen sad*).

Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory

Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory rieši občianskoprávne spory vrátane sporov, ktoré sa týkajú interpretácie medzier v zmluvách alebo prispôbovania zmluvných podmienok tak, aby odrážali meniace sa okolnosti, bez ohľadu na to, či sa domicil jedného alebo oboch účastníkov konania nachádza v Bulharskej republike.

Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory posilnil svoju pozíciu poprednej bulharskej arbitrážnej inštitúcie a vďaka svojej vysoko odbornej práci pri riešení právnych sporov sa teší dôvere verejnosti. Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory každoročne rieši 250 až 300 medzinárodných a domácich sporov: 82% domácich sporov sa vyrieši do deviatich mesiacov a 66% medzinárodných sporov do dvanástich mesiacov.

Arbitrážny súd sa okrem toho aktívne podieľa na zlepšovaní právnych predpisov v oblasti rozhodcovského konania. Rozhodcovskému konaniu nepodliehajú iba spory, ktoré sa týkajú vecných práv k nehnuteľnostiam, pohľadávok na výživné, práv vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov, a spory, ktoré sa týkajú osobnostných práv alebo rodinného práva.

Právna databáza

Webové sídla súdov

Všetky bulharské súdy majú webové sídla, na ktorých sa poskytujú informácie o štruktúre a činnosti daného súdu vrátane prebiehajúcich a uzavretých vecí, ako aj ďalšie užitočné informácie dostupné verejnosti.

Na webovom sídle **Najvyššej súdnej rady** sa uvádza podrobný zoznam bulharských súdov vrátane ich adries a webových sídel (k dispozícii iba v bulharčine).

Po vydaní sa súdne rozhodnutia uverejňujú na webovom sídle súdu, ktorý ich vydal, v súlade s požiadavkami stanovenými v

zákone o ochrane osobných údajov a v **zákone o ochrane utajovaných informácií**.

Rozhodnutia vo veciach, ktoré sa týkajú osobného alebo zdravotného stavu osôb, sa uverejňujú bez odôvodnenia.

Ďalšie informácie sú k dispozícii na týchto webových sídlach:

Najvyšší správny súd

Vojenský súd (*Voenen sad*)

Arbitrážny súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory

Medzinárodný arbitrážny súd

Posledná aktualizácia: 29/06/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.